

[Albrechtsen]

modstander af deklaratoriske erklæringer, og det er mig bekendt det eneste, der reelt er sket på amnestiområdet. Det er muligt, ministeren har andre oplysninger. Nu har ministeren det med at lægge den tyrkiske regerings oplysninger til grund, og det er aldrig klogt. Det er da muligt, at ministeren har nogle oplysninger om, at det går fremad med amnestien, men så vidt jeg ved, er disse oplysninger i hvert fald ikke andre bekendt.

Så mente ministeren, at der var skabt en strafafkøbningsmulighed. Det er der måske nok, men mig bekendt skyldes det først og fremmest, at man jo har fået fyldt fængslerne op i en sådan udstrækning, at man har været nødt til at afkorte straffene for vedblivende at sikre, at der var plads i fængslerne til alle dem, man ønsker at fængsle. Og den nedkortning er ikke noget, der specielt vedrører politiske fanger, men er gennemført som almindeligt princip. Derfor er det ikke noget, der i og for sig har noget med den her sag at gøre.

Ministeren mente, at der skulle være sket fremskridt vedrørende forholdene for fagforeningsfolkene. Fredsfolkene måtte jo dog erkende, at de altså fortsat er under tiltale.

Det eneste område, hvor ministeren måske med et vist belæg kunne hævde, at der er nogle få fremskridt, er presseområdet, men ministeren må nok erkende, at disse fremskridt ikke på nogen måde er sikret gennem forfatningsbestemmelser eller på anden vis beskyttet. De kan ophæves fra det ene øjeblik til det andet efter regeringens forgodtbefindende. På den led er der ikke anden ytringsfrihed i Tyrkiet end den, som regeringen fra dag til dag tillader. Det er så at sige en illegal, men ind imellem accepteret ytringsfrihed, den tyrkiske befolkning har. Så heller ikke på dette punkt er tilstanden på nogen måde tilfredsstillende, selv om ministeren naturligvis her kan hævde med nogen vægt, at der er sket et mindre fremskridt. Men det er også det eneste område, hvor man faktisk kan påvise det.

Selv hvis der var sket mindre, reelle fremskridt – hvad der er altså er stor grund til at betvivle – så er der i hvert fald ikke sket fremskridt af en sådan art, at det, der står tilbage af problemer, under nogen omstændigheder kunne indebære en accept af tilstandene.

Jeg vil spørge ministeren, om det kan være rigtigt, at man så at sige slår ind på at købslå om menneskerettigheder, for det er jo, hvad EF faktisk har lagt op til. Hvis Tyrkiet indretter sig på et niveau af menneskerettighedskrænkelser, som man finder forsvarligt – det er mig ubegribeligt, at noget niveau af menneskerettighedskrænkelser, der indbefatter anvendelse af f.eks. tortur, overhovedet kan accepteres – så vil man gå ind og handle med nogle finansprotokoller og dermed i realiteten jo acceptere resten af menneskerettighedskrænkelserne.

Det er et fundamentalt problem at handle politisk på den måde. Det er simpelt hen dybt umoralsk. Dertil kommer, som hr. Pelle Voigt har understreget, at det heller ikke hjælper noget, men tværtimod som taktik betragtet kun fører til, at man forlænger diktaturets levetid og giver diktaturet mulighed for at påberåbe sig, at de vesteuropæiske lande nu har accepteret tilstandene i Tyrkiet. Det er en agitation, som den tyrkiske regering naturligvis har benyttet sig af over for den tyrkiske offentlighed.

Jeg vil sige tak til SF for støtten til forslaget og den meget velunderbyggede argumentation for forslaget, som hr. Pelle Voigt kom med. Jeg vil også gerne sige tak til hr. Erik Holst, som vel ikke gav tilsagn om at støtte forslaget i den formulering, det har nu, men som rejste det interessante spørgsmål, om ikke det faktisk er muligt og rigtigt at rejse en ny klagesag. Og det tror jeg så må være dér, hvor vi må tage fat; det må være i spørgsmålet om i den kommende tid at drøfte, hvorledes vi får rejst en ny klagesag.

Jeg vil i hvert fald opfordre til, at vi i det kommende arbejde tager udgangspunkt i det forslag, som hr. Erik Holst stillede. Så håber jeg, at hr. Stinus vil se mere velvilligt på den tanke, end han har set på selve VS-forslaget. Jeg kan ikke skjule, at jeg var lidt skuffet over hr. Stinus' argumentation, men jeg håber så, at hr. Stinus i hvert fald vil overveje, om ikke hr. Erik Holsts forslag er en idé, som vi bør gennemføre. Det synes jeg nok det forslag i hvert fald fortjener.

Erik Holst (S):

Jeg skal sige til hr. Albrechtsen, at forudsætningen for at rejse sagen igen selvfølgelig må være, at vi har fået rapporten i februar